

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI és TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Györgyakab M. utóda könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét minden közlemény, valamint hirdetések s előfizetési díjak is küldendők.

Megjelenik a lap
Minden Szerdán.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELŐFIZETÉSI SZERKESZTŐ:
Dr. FEJÉR ANTAL,
GUYVER

Nyitási cikkek
soronként 40 fillérről közöltetnek.
Egyes lap ára 20 fillér.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre
4 kor. Negyedévre 2 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számíttatnak

A székely kongresszus.

Teljes két és fél napon keresztül tanácskozott a székely értelmiség színe és java s hazánk társadalmának előkelői a székely kérdés felett.

A tanácskozásban, mely a múlt hó 28., 29. és 30. napjain egyik legszebb és leglátogatottabb furdónkon Tusnádon folyt le, részt vettek legjelesebb gazdáink, politikusaink, jogtudósaink, kereskedelmi és ipari kapacitásaink mellett a különböző vallás felekezetek legtudósabb és legképzettebb képviselői, a tanügyi férfiak leglelkesebbjei, társadalmi intézményeink alapos ismerői és igen sok jeles szak tudós.

Az a munka, a melyet a tanácskozók az öt szakosztályban reggeli 8 órától kezdve pár órai megszakítással egész a késő esti órákig, két napon keresztül lankadatlan szorgalommal végeztek, tisztába hozta mindazon eszközök és módokat, melyeknek alkalmazása által a székelység jelenlegi állapotainak jobbra fordulását varni és remélni lehet.

Es ezt annál inkább tehetjük, mert a magyarországi előkezőknek tanácskozásainkban való buzgó részvétele azt bizonyítja, hogy székely kérdés ma már nem az ország egy vidékének speciális helyi kérdése, hanem országos kérdéssé vált, melynek helyes megoldása a magyar nemzet legszorgosabb érdeke.

Balog Pál kiválóan érdekes és egyik legnagyobb veszedelmünket széles körben megvilágító felolvasásában kimutatta, hogy egy lépésről, lépésre ellenállhatlanul előnyomul a belső ellenség miként abszorbeálja magába a magyar nemzet elgyengült tagjait s egyben kimutatta azt is, hogy ezen előnyomulás minő óriási veszedelmet rejt méhében az erdélyi magyarságra nézve.

Ezen imminens veszedelem elhárításában újlag nagy feladatok várnak a székely népre. Mint hajdan az országot a keletről fenyegető külső ellenség ellen

saját testével védelmezte a hazát, ugy most is a belső ellenséges áradatnak ó kell, hogy gátot emeljen és védelmezze a magyarságot.

Ezt, a különböző nagy terhek alatt roskadozó és a különböző csapások által megviselt elgyengült népet, meg kell erősíteni, föl kell emelni s képessé tenni arra, hogy a reá háruló nagy kötelességeknek épen olyan erővel tehesen eleget, mint régente.

Ezt a harcot azonban nem ödőklő fegyverekkel, hanem az emberi mívelődés, szorgalom és ipar szintén hathatós eszközeivel fogják megvívni, ezek kell tehát ellátni, fölfegyverezni a székelyt.

Tekintettel arra a nagy lelkesültségre, mely a múlt napok alatt a tanácskozók lelkét folyton lekötve tartotta s mely őket munkájukban vezérelte s tekintettel azon nagy lelkiismeretességre, melylyel a mentési módok és eszközök feltalálásában eljárak, van reményünk, hogy ezen nagyszabású mozgalom nem fog eredménytelen maradni, hanem meg fogja hozni üdvös gyümölcseit.

Teljesen egyet értünk Kemény Kálmán báró diszlelkőkkel, ki a záró ülésen a következőket mondta:

„Ha a magyar társadalom eszele szik s a magyar kormány támogatja az itt kifejtett iránvot bizonyára nagy eredményeket érünk el. A kormányok változnak és változhatnak. Reméljük, hogy a mostani kormány tartós lesz, de meg van arról győződve, hogy úgy ez a kormány, mint a következő támogatja lesz a székely kongresszuson kifejtett programnak, mivel ez a program nem rövid időre készült. A mit itt teendőül kijelöltek, az a maga idejében valószínűságra mind meg fog érni“.

Ugy legyen!

Végre elérkezett a várva várt napok előestéje. A múlt hó 27-én érkező vonatok minden irányából nagy csoportokban szállították

a vendégeket a kongresszus színhelyére, Tusnádfürdőre. Az egész furdó telepet felkészítették az üggyekkel, szőnyegekkel, virágfüzerekkel és zöldgalyakkal, este az egész telepet fényesen kivilágították s a rendező bizottság mindent elkövetett arra nézve, hogy külsősegekben is kifejezést adjanak azon meleg vendég szeretetnek, melylyel az érkezőket fogadni akarják.

Az előzékenység és szíveség ellen azt hisszük senkinek sínes és nem is lehet panasza, mert a helyi és elszállásoló bizottság olyan nagy buzgósággal teljesített kötelességeiket s figyelmük annyira kiterjedt még a legaprólekosabb dolgokra is, hogy aligha maradt fenn kívánni való.

Teljesen lehetetlen, s lapunk szüktere sem engedi felsorolni mindazokat, a kik a kongresszuson jelen voltak, ezért tehát csak a nevesebbek elszámlálására szorítkozunk.

Az orsz. képviselők közül megjelentek: Bedő Albert, Györffy Gyula, Sebess Dénes, Bedőházi János, Bethlen Balázs gróf, Boneza Miklós, Fejér Antal dr., Heltai Ferencz dr., László Mihály dr., Makkai Zsigmond, Molnár József, Bethlen István gr., Dániel Gábor, Gáll Sándor, Kemény Akos br., Lázár Menyhért, Miksa Imre, Molnár, Józsiás, Ugron Gábor, Vertán Endre, Ráth Endre, Székely György Ugron János, Sándor József, Benedek János, Molecz Dani, Brázai Kálmán.

A földmivelésügyi miniszter képviselőiben jelentek meg: Sándor János székely kormánybiztos, Balog Vilmos és Horváth Sándor miniszteri tanácsosok, Tervei Imre osztálytanácsos, Sierbán János tejgazdasági felügyelő. A honvédelmi miniszter képviselőiben: Hoffmann Hugó vezérkari ezredes, Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter képviselőiben: Rejtőrádó Imre, Pálosi Gyula, György Miksa, ter képviselőiben Devai Ignác.

A főispánok közül jelen voltak: Pótsa József, Mikó Rálint, Bethlen Géza gr., Hollaky Arthur, Deesy Zoltán.

Az alispánok közül: Beece Antal, Szentiványi Miklós, Fazakas Albert, Balog Miklós és Domokos Andor.

Az O. M. G. E. képviselőiben Desceffy Aurél gr., Forster Géza igazgató.

A lapunk múlt számában felsorolt előadók majdnem teljes számmal.

Ezeken kívül igen sok kongresszusi tag, vendég és a székelység is szép számmal képviselve.

Szokatlan látványt nyújtott így augusztus utolsó napjaiban az ekkor már szokatlan nagy tömeg, mely a Gyógyesarnok előtt nyüzsgöve

és mozogva láthatóan érdeklődéssel várta a kongresszus megnyitását, a mi 9 óra után be is következett.

A kongresszus lefolyását lapunk szükteréhez mérten a következőkben ismertetjük.

A megnyitó ülés.

Fél 10 órakor a megnyitást jelző csendes hívó szavára a kongresszusi tagok, különböző egyesületek és társulatok képviselői, vármegyék kiküldöttjei és a megjelent vendégek pillanat alatt ellepték a gyógyesarnok óriási nagytérmet, elfoglalták az ülőhelyeket, sűrűn körül állottak az elnöki emelvényt s a körülfutó karzatokat is nagyszámu hölgy és férfi közönség népesítette meg.

Az elnöki asztalnál helyet foglaltak: Desceffy Aurél gr., valóságos belső titkos tanácsos, az O. M. G. E. elnöke és a kongresszus diszelnöke, Bedő Albert dr., működő elnök, Kömcsy József dr. pénzügy igazgató, Tauszik B. Hugó kir. tanácsos, Forster Géza az O. M. G. E. igazgatója, Sándor József az E. M. K. E. alelnök-főtitkára elnökök, Budai Barna a központi iroda vezetője.

Az ülést Desceffy Aurél gróf pár szóval megnyitván, Bedő Albert működő elnököt hívta fel bevezető beszédének megtartására.

Bedő Albert dr. a rendező-bizottság elnöke megnyitó beszédében elmondta, hogy a kongresszus rendezői abban egyeztek meg, hogy a kongresszus működő köre, figyelemmel a székely nép közgazdasági helyzetére, terjesztessék ki mindazokra a földmivelési, ipari, kereskedelmi és közművelődési kérdésekre, melyeknek törvényhozási, kormányzati, vagy társadalmi uton való megoldása alkalmas lehet a székely nép mai szenvedő helyzetének javítására s kivandorlásának csökkentésére. Ezután az O. M. G. E. elnöke az értekezési helyre hívta a népet, hogy a hivatásának és értelmiségének fogva, mint földjének természetét minősége alapján jogosultsága van s melynek elérhetősége dolgozni most ide jöttünk, elérhetővé is válik, s ez a nép, melynek most a megélhetési eszközzeinek megnyerhetéseért súlyos küzdelmeket és nélkülözéseket kell viselni, megmentve lesz önmagának, a magyar nemzetnek s az emberi kultúra szolgálatának. Dolgozni jöttünk annak a népek mentésére, melyet az isteni gondviselés azért állított e helyre, a székelyek földjére, hogy benne és a kebeléből másfélezer év óta föl-föltűrő ősi erében, itt a régi Etelköz legközelebbi magyar szomszédságában, kiapadhatatlan forrást alkossanak annak a magyar nemzetnek örökké való életésére, fölfrisítésére és erősítésére, melyet a népfajok életének és

A „CSIKI LAPOK“ TARCZÁJA.

A három rend.)

(Siculi Trium Generum).

I.

Már egy 1339-ben kelt oklevélben olvasni lehet a „trium generum Siculorum“ kifejezést, és ezen időtől igen gyakran előfordul.

A három „genera“-ra való beosztásnak nincsen köze a nemzetségekre és ágakra való beosztáshoz. Mert az utóbbi rokonságon alapult, tehát a törzsszervezet kifolyása volt, míg a három genera vagy rendre való beosztás társadalmi és vagyoni alapon nyugodott.

Már részletesen tárgyaltam azt, hogy milyen befolyása volt a letelepedésnek a törzsszervezetre: kimutattam, hogy a törzsszervezet egészen fölbomlott és hogy csak kevés maradvány tartotta fenn magát.

A letelepedésnek más következménye is volt. Több társadalmi réteg alakult, a mely lassanként vagyonilag és végre jogilag egymástól különböző rendre fejlődött. Tudjuk, hogy milyen befolyással volt a vagyon a középkorban a jogi életre. A letelepedés után a székelyeknél is beállott az a lehetőség, hogy az egyén ügyességgel és erélylyel több vagyont szerezhetett magának, mint a mennyit a nyit-föld felosztása alkalmával kapott. Az állandó letelepedés előnyösebb alapot ad a vagyonszerzésre nézve, mint a vándorlás kora, mert most már a birtoknak egy része is magán va-

gyonná vált és nem csak a „marha“ azaz az ingó vagyon. Minthogy a székelyek földmivelői voltak, a földbirtok a legfontosabb birtokká vált. A tekintély, a melyet az egyik, vagy másik élvezett, most már nemcsak egyéniségétől, azaz tehetségétől, hanem vagyonától is függött. Mert minél nagyobb volt a vagyona, annál jobb eszközöket szerezhetett magának, annál több szolgát tarthatott, annál jobban fegyverkezhetett fel. A katonai szolgálata a legnagyobb befolyással volt ezen fejlődésre, mert végeredményben az adott okot a három rend alakulására. Először nagy különbség volt azok között, a kik gyalog és a kik lóháton szolgáltak. Lovat csak a jómódú tarthatott; a kinek nem volt lova, annak gyalog kellett szolgálnia. A bandériális rendszer alkalmaztatása megint némi változást idézett fel. Mert annak alapján megint azok váltak ki a lófők közül, a kiknek annyi vagyonuk volt, hogy nemcsak személyesen kellett részt venniük a háborúban, hanem birtokuk szerint egy vagy több felfegyverezett szolgát is kellett kiállítaniok.

Igy készült, létesült a három rendre (genera) való beosztás.

Az Anjouk korában már be volt végezve ezen fejlődés és pedig olyan alaposan különbözőt már a három rend, hogy 1339-től fogva olyan oklevelekben, a melyeket az egész székelységhez címeztek, már czimként használták a „trium generum“ kifejezést.

Ámbár a három rendre való beosztás már a XIV-ik században be volt végezve, a megnevezés mégsem állapotodott meg egészen, mert a két felsőbb rend többször közös néven nevezeték. Seniores, potiores, primores elsőik, kiválóképpen valók és főnépek a legfelsőbb rendnek a nevei.

A seniores név már a 15-ik század kezdetétől fogva előfordul és pedig nem csak a legfelsőbb rendre alkalmazva, hanem gyakran, a két felsőbbre. Említettem már, hogy az esküdtsekek szervezése előtt többnyire a szék senioresai vannak fölemlítve, mint székülők. En valószínűtlennek tartom, hogy a székülők, csak a legfelsőbb rendnek a tagjai lettek volna, mert tudjuk későbbi lajstromokból, hogy igen kevés előkelő volt az egyes székekben és a második rend, a mely szintén hivatalképes volt, a legfőbb hivatalokban is részt vett. Kétséget nem szenved tehát, hogy székülők is lehettek. Bizonyítékul felhozom a következőt is: Az 1466-iki zabolai gyűlés elhatározta, hogy az esküdtsek felét a senioresok közül és másik felét a közép (communitas) közül választssák. Ha már seniores csak a legfelsőbb rendet jelentette volna, akkor a második rendnek semmi joga sem lett volna az esküdtsekekben részvételre, mert a „communitas“ minden kétségen kívül csak a harmadik rendet jelenti. Minthogy azonban a második rend sokkal számosabb (20—40-szer) az elsőnél, a mint a későbbi időben kelt lajstromok mutatják, lehetetlenség, hogy a második elég hatalmas rendet egyszerűen kizárták volna az esküdtsekekből. Kétséget nem szenved tehát, hogy a „seniores“ szót a két felsőbb rendre alkalmazták. Van azonban olyan eset is, melyben a legnagyobb valószínűség szerint csak a legfelsőbb rendet jelenti.

„Siculi potiores“ legelőször 1426-ban vannak fölemlítve és pedig a legfőbb rendet illetőleg, de van olyan adat is, a melyben valószínűleg a két felsőbb rendre van alkalmazva. Sz. O. II. k. 15. l. ilyen czimezést találunk: „primipillis, ceterisque primoribus et potioribus“.

„necnon Assessoribus trium generum Siculorum“. Ha a mondatot grammatikailag bonczoljuk, akkor ki kell jelentenünk, hogy a primipilli egyszersmind primores és potiores is voltak. De ebben az esetben a szószertinti fölfogás nem lesz helyes, mert a „que“-t az író valószínűleg csak eltévesztette. Jellemző azonban ez a hibás írás abban a tekintetben, hogy a két felsőbb rend közötti különbség olyan csekély volt, hogy az író azokat összetéveszthette.

A „primores“ szót majdnem kizárólag a legfelsőbb rend megjelölésére használták.

A legfelsőbb rend magyar neve „elsőik“ volt. Az 1505-iki udvarhelyi nemzetgyűlésen a székülöket az „elsőik“ és „lófejek“ közül választják. De „az ország elsőik és kiválóképpen valóik“, vagy „elsőik és kiválóképpen valóik“, vagy egyszerűen „fő népek“-nek is nevezetnek.

Hogy a legfontosabb oklevelekben sem találjuk mindig a helyes és a körülményeknek megfelelő czimeket, arra csak egy példát akarok felhozni. Mátyás király azt parancsolja a székely ispánoknak, hogy írja össze a „primipillus“-okat és „pedites“-eket külön lajstromba. Kétséget nem szenved, hogy nem csak a második és harmadik renدهz tartozókat kellett összeírni, hanem az első renدهz tartozókat is; a „primipillusok“ közé tehát az első rend is beletartozhat.

Nagyjában azonban azt kell mondanunk, hogy a primores és potiores szavak inkább a felsőbb rendet jelentik, habár a technikus terminus használatában sok zavar fordul elő.

Azon tényből azonban, hogy a „trium genera“ osztályozás használatba jöhetett, mégis azt kell következtetni, hogy tényleg három rend létezett; a két felsőbb rend közötti különbség azonban oly csekély volt jogi szem-

*) Mutatvány Connert János dr. „A székelyek intézményei a legrégibb időktől az 1662-iki átalakulásig“ című munkájából. A könyv kapható Nagyszombatban Seraphin könyvkereskedőnél. Ára 2 korona.

elmúlásának sorsát természetesen követe...

Bedő Albert szavait viharos éljenés kö...

Ha körülnéztünk Európában, így szól a...

Utána Szádeczky Lajos dr. egyetemi ta...

pontból, hogy elnevezésük zavaros maradt...

A második rendre a „primipilus” vagy...

Az equites szó a magyar „lwfew” - ló...

A gyűlés megnyitása után Molnár Józsiás...

A nyugalom helyre állván, Becze Antal...

Utána Szádeczky Lajos dr. egyetemi ta...

Fewló appellati, alii vero sunt, qui nomine...

Jellemző, hogy idegennek, vagy nem székelynek...

A harmadik rendre nézve most már megint...

Két alapjelentésre lehet ezen neveket...

Ebből is kitűnik, hogy a katonakodásnak...

Előadását szíval végezte, hogy a szé...

Buday Barna titkári előterjesztésére ke...

A szakosztályok ülési.

Délután 3 órakor megkezdtek a szakos...

A szakosztályok tárgyalásait röviden a...

A közművelődési szakosztály.

Ebben a szakosztályban mindkét napon...

Sándor József a kongresszus e szakos...

A székely népet szociológiai és néprajzi...

Mint a beágyazott porcellánban, úgy kell...

Ezután Balogh Pál iró tartotta meg érde...

A szakosztály Balogh Pált óvásokban r...

az előadásért, de azért is, hogy etikai forr...

Azután Pál István apát-kanonok tartott...

Hasonló nézeteket vall Boros György dr.

Masznyik Gyula ág. hitv. esperes a prot...

Az első napi munkánk utolsó tárgya volt...

Az ügyre vonatkozó Hoffmann Lajos...

Másnap reggel 8 órakor a tárgyalást ismét...

Kovács Dániel javaslatát tárgyalta ezu...

Nagy figyelemmel és élénk érdeklődéssel...

Deák Lajos kir. tanácsos, tanfelügyelő...

Székely János terjesztette elő javaslatát...

Sipos Samu árvaházi igazgató tartott ezu...

Sz. 471/902.

[254] 2-3

mj.

Pályázati hirdetmény.

Csik vármegye magánjvai kezelő hivatalánál rendszeresített igazgatói állás nyugdíjaztatás folytán üresedésbe jöven, annak betöltésére pályázatot hirdetek.

Ezen állásra, mely évi 2400 korona fizetéssel, 600 korona lakpénzzel és 1000 korona utátalánnyal javadalmaztatik, pályázhatnak mindazon Csik vármegyében illetékes és lakos székely honpolgárok, kik a jogtudományokbani elméleti és gyakorlati képzettségüket igazolni tudják, s a gazdaságot, erdészet és számvitel, valamint az adminisztráció terén kellő jártassággal bírnak.

Az igazgató tanács határozata értelmében a törvényhatósági közgyűlés az igazgató választását a folyó évi őszi rendes közgyűlésen meg fogja ejteni, de a megválasztandó igazgató hivatalos működését csak 1903. év január hó 1-én kezdheti meg azért, hogy a közbeeső időt a kezelés és adminisztráció tanulmányozására fordíthassa.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérelmüket hozzám folyó év szeptember hó 25-ik napjának d. u. 5 órájáig annál is inkább adják be, mert a később érkező folyamodványokat hivatalból fogom vissza utasítani.

Csikvármegye magánjvak igazgató tanácsának elnöke

Csikszereada, 1902. évi augusztus hó 20-án.

Becze Antal,
alispán, igazg. tanács-elnök.

HIRDETMÉNY!

A híres és közkedveltségnek örvendő K-IMPÉRI
„RÉPÁTI“ SAVANYUVIZ
a mai naptól kezdve közvetlenül a forrástól
egészen friss töltésben kerül forgalomba.

Dr. Lengyel Béla m. kir. tud. egyetemi tanár szakvéleménye a következő:

„A K-Impér „RÉPÁTI“ forrás oly kitűnő égvényes savanyu vizet szolgáltat, mely ugy szerencsés összetétele, mint rendkívül dús szénsavtartalma folytán megérdemli, hogy a maga nemében a legkitűnőbbek egyikének tekintessék, s mint ilyen, a megfelelő méltóságban részesüljön“.

Purjesz Zsigmond dr. prof. a következőkép nyilatkozik:

„Bizonyítom, hogy a „RÉPÁTI“ savanyuvizet a nyákhártyák hurutos bántalmái ellen ismételve jó sikerrel alkalmaztam“.

Dr. Hankó Vilmos tanár, az E. K. E. balneologiai oszt. titkára e vizről így vélekedik:

„A „RÉPÁTI“ viz nemcsak mint élvezeti viz kitűnő, hanem mint gyógyító ital is megbecsülhetetlen s a Csehországból hozott drága króndorfi vízzel minden tekintetben versenyez“.

A „Répáti“ viz helybeli főraktára Simon Jenőnél van.

A K-Impér „Répáti“ forrás kezelősége.

[235] 6--

GYÖRGY FERENCZ

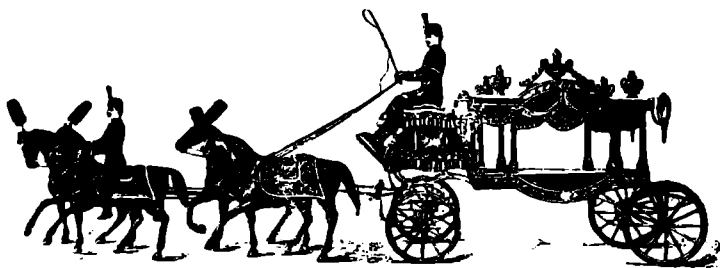
MŰASZTALOS • CSIKSZEREDÁBAN.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy minden az asztalos szakmába vágó munkát, **ÉPÜLET** és **BUTOR** készitést, **TEPLOMOK FELSZERELÉSÉT**, nevezetesen **OLTÁROK, SZÓSZÉKEK** elkészitését legizletesebb és ólesób kivitelben és meghatározott időre elvállalok. Továbbá elvállalok mindennemű **diszfényezést, aranyozást, ezüstözést, bronzírozást** és a kivánalmaknak megfelelőleg és minden igényt kielégítőleg készitem el. **Oltárok kija-vítását és újra festését** a legrövidebb idő alatt és igen jutányos árért eszközölöm.

[221] 6 6

Magamat a nagyérdemű közönség pártfogásába ajánlva vagyok kész tisztelettel

György Ferencz, műasztalos.

FILÓ KÁROLY

temetkezési intézete Csikszereada.

Ajánlja az előforduló halálesetek alkalmára dusan berendezett raktárat, minden nemű és fajtájú fa- és ércz utánzatu **koporsóit**, légmentes és elzárható

ÉRCZ KOPORSÓIT

Nagy választék **sirkoszorukban és szalagokban**, szóval mindennemű **csikkokban**, mely a temetéshez szükséges.

Továbbá tudomására kívánom hozni a n. é. közönségnek, hogy miután legelső gyárakkal léptem összeköttetésbe, azon helyzetbe vagyok, hogy a **legjutányosabb árakban** képes vagyok mindent számítani, úgy hogy a versenyképesség felülmulthatatlan, mivel üzletem saját házámban van, sem bolt bért, sem kiszolgálásért nem fizetek, saját magam szolgálók ki vevőimnek, saját **gyászokosim** van, melyet 50 korona vásárlásnál csekély díjért bocsátok rendelkezésre.

Ravatalozást, diszitést is a legjutányosabban számítom.

Segédkezem a hulla szükséges elhelyezésében is.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok kész szolgálatra

Filó Károly.

[147] 9-10

Uj szabó-üzlet!

Bátor vagyok a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **Csikszereadában a Gál András-féle házban** egy a mai kornak teljesen megfelelő minden igény kielégítésére berendezett

FÉRFI-SZABÓ-ÜZLETET

nyitottam meg s folyó évi április hó 1-től a legnagyobb készséggel bárkinek is szolgálatára állok. **A tavaszi és nyári időnyre** eszközölt tömeges bevásárlásaim abba a kellemes helyzetbe juttattak, miszerint üzletemben a mélyen tisztelt városi és vidéki közönség szükségletét a legjutányosabb árak és a legelő-zékenyebb kiszolgálás mellett szerezheti be.

A szabászatot Budapesten az első tanintézetben tanul-tam meg és sajátítottam el és így minden e szakmába vágó ruha elkészítésére képesnek érzem magam.

Magamat a nagyérdemű közönség jóakaratu pártfogásába ajánlva, maradtam

Teljes tisztelettel

[93] 13--

RÉSZEG TAMÁS, férfi-szabó.

(Lukás és üzlet helyiség: Gál András-féle ház. Csikszereada.)

Ferencz pálinka

(SÓSBORSZESZ) [9] 33-50

Vértés gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb. **Feltétlen tisztasága** következtében ugy **külső**, mint **belső** használatra mindenek-előtt **legjobban alkalmas**, különösen is a most annyira kedvelt gyurómódszerre (massage). Kitűnő sikerrel használtatik **csusz, köszvény, meghűlések** ellen, **bénulások, ficzomoknál, gyu-ludások és kelésnél**, továbbá a **fejbőr** erősítésére, valamint a **száj tisztítására**; **belsőleg, gyomorgörcs, rosszullét fej-fájás** stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levél-hordóknak s általában sokat gyalogolóknak nélkülözhetetlen, — Valódi csak a mellékelt védjeggyel. Egy üveg **30 fillér**, 1 és 2 korona. Kapható a gyógyszerertárakban, drogueriákban és fűszerkereskedésekben, **Csikszereadában: Simon Jenő, Tro-hán József és Veress Elek** uraknál, általában ott, hol pla-kátok a fenti védjeggyel láthatók, valamint közvetlen

VÉRTES L. „SAS“-gyógyszertárában Lugoson.

A Római, Ostendei, Londoni és Párisi kiállításokon aranyéremmel, díszkeresettel és díszoklevéllel kitüntetve.